

ČRNUŠKI GLAS

glasilo

Četrtna skupnosti Črnuče

številka 12

junij 2022

UVODNIK

Trnova pot državotvornosti

ŽARKO HOJNIK

Volitve so za nami, seveda parlamentarne. Državljeni, siti epidemij in političnih razprtij, pričakujejo, da bo politika spoštovala odločitev volilnega telesa ter se vsaj pri vitalnih interesih družbe in države poenotila, da lahko temeljne institucije brez odlašanja začnejo opravljati svoje funkcije pri upravljanju javnih zadev s polnimi pooblastili.

Razmere po svetu so čedalje slabše in ni pričakovati, da se bodo kmalu uredile. Posledicam se že zdaj ni mogoče izogniti. Bolj ko se s poletnimi radostmi otepamo črnogledih misli, bolj se iz ozadja plazi previdnost in opominja, da naj računamo na še eno negotovo jesen in zimo. A politiki, namesto da bi se tega zavedali in se preusmerili v iskanje kompromisov, ki so v teh razmerah nujni za nemoteno življenje državljanov in zagotavljanje temeljnih javnih storitev, so spet na okopih. Črnilo na volilnih lističih se še ni dobro posušilo, že se nekateri spet obnašajo, kot da je država njihov fevd, državljeni pa le ukročni tlačani. Očitno jim ni dovolj, da so že posledice krize zaradi covid-19 s strahom pred negotovostjo povzročile veliko gorja, duševnih in socialnih stisk ljudi. Bržkone ni treba biti jasnoviden, da bi opazili, da tako obnašanje vodilnih v državi ne vodi k napredku in javni blaginji, ampak tlakuje pot razprtijam, sovraštvu, nazadovanju in revščini.

Pred kratkim je našo državo obiskala predsednica Evropske centralne banke Christine Lagarde. Po njenih ocenah bi se lahko ključna obrestna mera v evrskem območju po več kot šestih letih politike ničelnih obrestnih mer znova dvignila. Upajmo, da bo medtem konec vojne v Ukrajini. Toda do resničnega miru bo še dolga pot. Bo Zahod čez noč spet uvažal cenejšo nafto, plin in druge surovine iz Rusije? Se lahko kmalu nadejamo varne oskrbe s kakovostno in cenovno dostopno hrano? Se bodo begunci in migranti lahko vrnili domov?

Vladni ukrepi proti ogromni inflaciji še zdaleč ne morejo pokriti dodatnih stroškov povprečnega gospodinjstva. Po napovedih bo letos inflacija do konca leta prinesla še dobrih 1400 evrov stroškov. Medtem pa gredo cene v nebo in vedno več ljudi ne zmore pokriti niti osnovnih življenjskih stroškov, kaj šele objestnosti in neodgovornega početja politike. Ljudje se zavedajo, da še nekaj časa ne bo lahko. Vsi bi se bolj počutili in lažje preživeli krizo, če bi levi in desni politiki pokazali, da so pri vitalnih interesih družbe in države zmožni odgovornosti ter sodelovanja v imenu državotvornosti.

Žarko Hojnik

STATI INU OBSTATI

Osmi junij je od leta 2010 državni praznik, a ker ne gre za dela prost dan, veliko Slovencev tega ne ve. Pobudo za uzakonitev praznika Primoža Trubarja je posredoval predsednik slovenskega Pena Tone Peršak, in sicer na podlagi pisma letos umrlega tržaškega pisatelja Borisa Pahorja. Prav tega junijskega dne naj bi se leta 1508 rodila ena od najpomembnejših osebnosti iz zgodovine slovenstva, oče prve slovenske tiskane knjige in borec za našo enotnost – tako politično kakor jezikovno in kulturno. Mnogi zgodovinarji Primoža Trubarja dojemajo kot osrednjo osebnost slovenske kulturne zgodovine ali celo kot najpomembnejšo slovensko zgodovinsko osebnost. Zato je prav, da se državljeni in državljanke Republike Slovenije zavemo njegovih zaslug in si zapomnimo nekaj najpomembnejših informacij o njem.

Deli, o katerih se učijo že osnovnošolci, *Katekizem* in *Abecednik*, je protestantski duhovnik napisal leta 1550. Zakaj sta tako pomembni in kaj je Trubar hotel z njima doseči? S *Katekizmom* je poskušal poučiti rojake o protestantizmu s pomočjo tiska, kar je bil pozneje omogočilo razvoj slovenske književnosti. A ker je bil *Katekizem* primeren le za izobražence, mu je v zavedanju pomembnosti učenja jezika, ki ne sme zaostajati za učenjem o veri, dodal *Abecednik*. *Abecednik* je bil ustvarjen zato, da bi se Slovenci naučili brati. (»*Ane bukvice, iz tih se ti mladi inu preprosti Slovenci mogo lahko v kratkim času brati navučiti.*«)

Med njegovimi pomembnimi deli sta tudi *Ta prvi* in *Ta drugi deil Tiga noviga testamenta*. Tudi prvi pravni tekst v našem jeziku, *Cerkvena ordninga* (cerkveni red za slovensko cerkev), je napisal prav on – in tako posegel v pravice deželnega kneza, ki je dal knjigo zapleniti, Trubarja pa izgnati.

Trubar se je boril za Slovence in za svoje poglede. Čeprav so bila njegova dela velikokrat kritizirana, nekatera celo prepovedana, je vztrajal pri pisanju, poučevanju svojega naroda in učenju o različnih verskih skupnostih. Zato ni nič čudnega, da je Milan Brglez dejal, da je »[...] dan Primoža Trubarja v resnici praznik znanja, vztrajnosti in poguma. Samostojen slovenski jezik, ki bi preživel čas reformacije na Slovenskem, je bil namreč v 16. stoletju nič manj kot utopija, kaj šele misel, da bi živel in se razvijal naprej v novem tisočletju.«

Uredništvo glasila

ČRNUŠKI GLAS

Izdajatelj: Mestna občina Ljubljana, Četrtna skupnost Črnuče, Dunajska 367, 1231 Ljubljana Črnuče, ISSN 2670-7012

Telefon: 01 561 57 90

e-pošta: crnuski.glas@gmail.com

Glavni in odgovorni urednik: Žarko Hojnik

Uredništvo: Darko Rozinec, Ksenija Drole, Josip Marinič, Smiljan Mekicar

Lektorica: Urška Jarnovič

Tehnični urednik: Sergej Murko

Tisk: Tiskarsko središče d.o.o., Slovenčeva 19A, 1000 Ljubljana

Naklada: 4.500 izvodov

Naslovnica: Foto Žarko Hojnik

Prepovedana je vsakršna reprodukcija, distribucija, predelava ali dajanje na voljo javnosti avtorskih del ali njihovih delov v tržne namene brez sklenitve ustrezne pogodbe.

LOKALNE VOLITVE

So večja in lepša mesta, toda Ljubljani na svetu ni enakega

FOTO ŽARKO HOJNIK

Po pričakovanjih je župan Zoran Janković napovedal vnovično kandidaturo na jesenskih lokalnih volitvah. To je sporočil 9. maja na ljubljanskem gradu, na slavnostni seji mestnega sveta MOL: »Drage Ljubljančanke in Ljubljančani, če ste bili z nami zadovoljni, če ste nam zaupali, smo pripravljeni prevzeti še en mandat. Torej bom jeseni z Listo Zorana Jankovića ponovno na glasovnicah.«

Šotor na grajskem dvorišču je bil premajhen za vse, ki so se po dveh letih premora v živo udeležili slavnostne seje ljubljanskega mestnega sveta ob občinskem prazniku. Na njej je župan ob priznanjih in nagradah glavnega mesta podelil naziva častne meščanke in meščana filozofinji in sociologinji Renati Salecl ter dramskemu igralcu Juriju Součku. Prireditev so številni spremljali v drugih grajskih dvoranah in prek neposrednega spletnega prenosa.

V nagovoru je Renata Salecl priznala, da je presenečena nad počastitvijo, saj teoretiki, kot je sama, ki se ukvarjajo z zagatnimi vprašanji, kam gre družba, kaj se dogaja s posamezniki, niso zelo vidni. V nagovoru je nova častna meščanka opozorila, da se mesto lahko v trenutku zruši – samo kakšen dron potrebujemo in gre lahko vsa lepota v nič. To se danes dogaja nedaleč od nas. Zato ob dnevu zmage (in osvoboditve Ljubljane) ne

smemo pozabiti nevarnosti novih vojn in novih konfliktov. Pred devetdesetimi leti sta si o vojni, miru in pacifizmu dopisovala Sigmund Freud in Albert Einstein, ki je napisal, da bodo v prihodnosti ljudje še pametnejši, imeli bodo več kulture, več znanosti, zato si je predstavljal, da vojne nimajo več prihodnosti. Freud je pesimistično odgovoril, da je vse to morda res, da se bodo mogoče ljudje tudi manj bojevali, opozoril pa je na nevarnost, da se bodo ljudje sami bolj mučili, da bodo do sebe še bolj agresivni, da bodo še bolj trpeli.

Danes vidimo, je povzela Renata Salecl, da sta bila oba preveč optimistična. Ne soočamo se samo z vojno, temveč ljudje trpijo tudi zaradi samopoškodovanja, odvisnosti, izgorelosti, zaradi neoliberalističnih idealov uspešnosti, zaradi neenotnosti in naraščanja avtoritarizma.

Častni meščan Jurij Souček je opomnil zbrano občestvo, da bi imel 10. maja rojstni dan Ivan Cankar. Citiral ga je z mislimi o moči slovenskega naroda, ki je 1500 let trpel, a ni izkrvavel. Županu Jankoviću je namenil Cankarjeve besede romarja, ki ugotavlja, da so večja in lepša mesta na svetu, a vendar Ljubljani na svetu ni enakega. V obrazložitvi priznanja so na občini zapisali, da je Jurij Souček že kot študent jasno in na glas zagovarjal stališče, da je umetnost

individualna in ne kolektivna, »kar v obdobju soocializma ni bilo prav primerno«. Označili so ga za pionirja in nosilni steber slovenskega sodobnega gledališča. Ob prejemu naziva častnega meščana se je Souček zahvalil, saj so ga potegnili iz mirujočega stanja nazaj v službo kulturi, ki ji bo poskušal biti zvest, dokler ga bo marala.

Na začetku slavnostne seje smo si prisotni ogledali kratki film s predstavivji lani končanih projektov, o drugih pa je govoril župan Zoran Janković, ki je hkrati napovedal, da se bo na novembrskih volitvah potegoval za še en mandat na čelu Mestne občine Ljubljana. Dejal je, da je njegova ekipa tako odlična in utečena, da njemu preostane samo še, da govori in se fotografira. Napovedal je še začetek obratovanja plinsko-parne turbine, gradnjo sežigalnice, sončne elektrarne na javnih stavbah, tri male vodne elektrarne na Ljubljani in krožne voznje izključno lesenih ladij na električni pogon, prehod mestnih avtobusov na čistejšo energente, gradnjo več tisoč neprofitnih stanovanj, gradnjo Centra Rog in Minipleksa Ajdovščina, obnovo Baragovega semenišča, na področju športa pa novo kopališče na Vevčah, gradnjo atletskega centra (Žak Ljubljana) v Šiški in plezalnega centra na Viču.

Žarko Hojnik

URŠULA LONGAR

Občina ni dolžna zagotavljati parkirnih mest za stanovalce

Univerzitetna diplomirana inženirka gradbeništva, tako imenovana ljubljanska prometnica, vodja odseka za promet na oddelku za gospodarske dejavnosti in promet (OGDP) pri mestni upravi MOL. Tekoč, varen, udoben in okolju prijazen promet je velik izziv sodobnih mest. Ljubljana ta problem rešuje s pomočjo Uršule Longar, ki na ljubljanski občini vodi trenutno eno izmed najzahtevnejših področij – službo, ki skrbi za ceste, steze, pločnike in vse oblike prometa.

Mestni svet je pred kratkim potrdil osnutek novega odloka o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana. Čemu nova kategorizacija cest?

Kategorizacija je izraz dejanskega stanja. Veljaven odlok je bil sprejet leta 2005, nekaj tehničnih dopolnitev je bilo dodanih leta 2008. Od leta 2008 do zdaj se ni spreminjal. V tem času se je stanje cestnega omrežja v Ljubljani bistveno spremenilo, nekaj cest je bilo zgrajenih na novo, na primer Štajerska cesta med krožnim križiščem Žale in krožnim križiščem Tomačevo, zelo veliko cestnih odsekov je bilo rekonstruiranih, nekaj pa jih dejansko ni več v uporabi. V tem času se je tudi dojemanje prometa spremenilo. Zato veljaven odlok opazno odstopa od dejanskega stanja. Sprememba je toliko, da ni smiselno le dopolniti obstoječega, temveč je ustrezneje izdelati nov odlok.

Skrbite za izvajanje prometne politike na območju sedemnajstih četrtnih skupnosti. Krajane, še posebej staroselce, motijo novogradnje in z njimi spremenjene prometne razmere. Kako boste ukrepali?

Če se vaše vprašanje nanaša na urejanje cest, si vsi sodelavci na OGDP zelo prizadevamo za rešitev, ki bi bila bolj ali manj sprejemljiva za vse. Krajani se zelo redko strinjajo o tem, da je obstoječe stanje ustrezno. Če ne drugega, nas opozarjajo na dotrajanost asfalta, preozke ceste in slabe pločnike. Po sanaciji asfalta ali razširitvi ceste pa ista skupina krajanov

opozarja na zelo velike hitrosti vozil ter povečano prometno nevarnost. Dejstvo je, da je po novem asfaltu lažje voziti nekoliko hitreje kot po dotrajanem. Enako je z razširitvami cest. Če obstoječi cesti dodamo pločnik, je prometni koridor razširjen, kar pomeni večjo preglednost za voznike, zaradi česar so vozila hitrejša, kar je spet vzrok za pritožbe posameznikov.

Če se vaše vprašanje nanaša na gradnjo vseh drugih objektov, na spremembo prometnih razmer vplivajo vse gradnje v prostoru. Vsaka ureditev oziroma gradnja predstavlja neki specifičen izvor oziroma ponor prometnega toka in s tem spremembo prometnih razmer. Dejstvo je, da se družba spreminja, da se spreminja število prebivalcev, spreminja se odnos do prostora, spreminjajo se standardi,

POVRŠINE v ljubljanskih soseskah imajo le v zelo majhni meri tako urejeno lastništvo, da je dokončno razjasnjeno, kaj je javno dobro in kaj funkcionalna površina soseske.

stalno je prisoten tehnološki napredek na vseh področjih. Stalno so prisotne tudi zaskrbljene razprave o ureditvi stanovanjskega problema na primer za mlade družine, za bivanje tistih, ki ne morejo biti več povsem samostojni, ali pa razprave o vzpostavitvi novih delovnih mest, razporeditvi delovnih mest, zagotovitvi novih vrtcev, šol, zdravstvenih domov in vsega drugega v prostoru. To pomeni, da se prostor vsak dan spreminja. Zato je gradnja prisotna vsak dan. Že kratek sprehod po kateremkoli urbaniziranem delu Ljubljane pokaže, da se bodo različne gradnje nadaljevale tudi v prihodnje.

Mestna občina Ljubljana je zavezana za gotoviti najustreznejše bivanjske razmere vsem ljubljankam in ljubljancem ter tudi najustreznejše pogoje za gospodarstvo. Določitev parametrov za urejanje

prostora je predmet oddelka za urejanje prostora. Na oddelku za gospodarske dejavnosti in promet smo zadolženi za izgradnjo cestne infrastrukture in vse druge gospodarske javne infrastrukture ter v nadaljevanju za upravljanje obojega. Prostor in vse prisotno v prostoru je kompleksen preplet raznovrstnih dejavnikov, kar upoštevamo pri določitvi rešitev za prometno in vso drugo infrastrukturo. Med drugim vedno upoštevamo tudi pogosto prisotno nejevoljo najbližjih sosedov.

Dejstvo je, da že vsaka govorica, ne glede na to, koliko je resnična, o določeni ureditvi spodbudi različne razprave. Podana so različna mnenja, nekatera so za, druga so proti in tretja nekje vmes. Razprave ne ponehajo v času gradnje pa tudi po koncu gradnje ne presahnejo. Vedno so prisotne pohvale in vedno so prisotne graje.

V večstanovanjskih soseskah v MOL, ki so bile zgrajene pred letom 1990, je zaznana degradacija kakovosti bivalnega okolja zaradi starosti objektov, neustreznih prenov, neurejenosti in nevdzdrževanja odprtih površin ter pomanjkanja parkirnih mest. Kako se boste lotili celovite prenove sosesk?

Žal na to ne morem odgovoriti. Urejanje sosesk je namreč zelo zahtevna vsebina že v teoretičnem smislu. Pojem soseska ni definirani termin v delu zakonodaje, ki predstavlja pravno podlago za pristojnosti oddelka za gospodarske dejavnosti in promet. Ta oddelek skrbi za javne prometne in zelene površine oziroma, povedano drugače, za grajeno javno dobro v delu, ki predstavlja javne prometne in zelene površine. In seveda za gospodarske javne službe. Površine v ljubljanskih soseskah imajo le v zelo majhni meri tako urejeno lastništvo, da je dokončno razjasnjeno, kaj je javno dobro in kaj funkcionalna površina soseske. Grajeno javno dobro mora biti dostopno vsem pod enakimi pogoji. Stanovalci sosesk pogosto predlagajo ali prosijo, tudi zahtevajo, da urejamo igrišča, zelenice,

INTERVJU

INTERVJU

parkirne prostore, vozne poti med parkirnimi prostori, intervencijske poti in druge poti v soseskah. Ko pa gre za uporabo teh površin, prav ti stanovalci poudarjajo, da je to namenjeno le stanovalcem soseske ter da je treba drugim omejiti oziroma preprečiti uporabo teh površin. To ne gre. Razumemo, da je proces dokončne razjasnitve lastništva zemljišč zapleten in dolgotrajen. Vendar vodenje omenjenega procesa ni v pristojnosti OGD. Omenjeni proces morajo praviloma izpeljati stanovalci sami. Nekoliko lažje je, če imajo stanovalci enotno mnenje. Že strinjanje stanovalcev oziroma lastnikov nepremičnin v večstanovanjskem objektu pogosto ni mogoče.

PRIMERJAJTE površino enega parkirnega mesta z enim prostorom v vašem domu. Vozila so zelo požrešen porabnik prostora, tega pa ni na pretek.

Tipičen primer je urejanje parkirnih mest v soseskah. Pri nakupu vozila ima redkokdo pomisleke. Lastniki vozil pa žal še vedno pričakujejo, da bodo imeli na voljo parkirni prostor. Zakonodaja je jasna. Parkirna mesta morajo biti urejena na gradbeni parceli, urediti jih mora lastnik zemljišča. Izgovor, da so bila v preteklosti vozila manjša ter da jih je bilo manj, zdaj pa so razmere drugačne, po mojem mnenju ne vzdrži. Jasno je, da javnega prostora, ki bi lahko predstavljal velike kapacitete za parkiranje in bi bil hkrati zelo blizu vhodov v stanovanja, ni na razpolago. Prostega prostora ni. Jasno je, da občina ni dolžna zagotavljati parkirnih mest za stanovalce. Skrajni čas je, da vsak posameznik pred nakupom vozila pretehta, ali je to res nujno, ter da se trezno sooči z dejstvi o zagotavljanju parkirnih mest.

O prebivalcih naše četrtne skupnosti lahko rečem, da jim ni vseeno za javno varnost in lokalno demokracijo. Ljudje se želijo vključevati v upravljanje lokalnih javnih zadev. Kaj bi jim sporočili? Četrtna skupnost že po organizacijski shemi Mestne občine Ljubljana predsta-

INTERVJU

vlja prvi in najenostavnejši stik občanov z mestno upravo. Občani lahko pridobijo vse informacije prek četrtne skupnosti, prav tako lahko vse informacije posredujejo. Tudi na oddelku menimo, da je informacija, ki jo na nas naslovi četrtna skupnost, do neke mere usklajeno mnenje občank in občanov. Tako prejete informacije, na primer predloge, pobude, vprašanja, na OGDPO obravnavamo pozorneje kot 'zahtevo anonimneža'. Da ne bo narobe razumljeno: obravnavamo vse prejete pobude, pripombe, opombe in podobno, ne glede na pot, po kateri pridejo do nas. Vendar vsebinam, ki nam jih posredujejo četrtne skupnosti, namenimo več pozornosti.

Kako upravljati promet, da bo čim bolj tekoč?

Zahtevna naloga. Že kratek čas po omejitvah zaradi koronavirusa je jasno, da število vozil na cesti zelo vpliva na pretočnost. Jasno je, da širše ceste prej ali slej pomenijo več vozil na cesti in slabšo pretočnost. Zato širjenje cest ni prava rešitev. Logično je, da bi bilo treba zmanjšati število vozil na cesti. Kaj je zanesljiva pot do tega, za zdaj še ne vemo natančno.

Kontrola dostopa v mestna središča je naslov vaše diplomske naloge iz leta 2005. V Ljubljano se vsak dan pripelje domala 150.000 vozil z vseh koncev Slovenije. Ali parkirišča P+R lahko razbremenijo gnečo in zmanjšajo nejevoljo krajanov?

Parkirišča P+R lahko vplivajo na razbremenitev gneče in zmanjšajo nejevoljo vseh prisotnih v prostoru. Pomembno je, da jih nadgradimo v prestopne točke potnikov, s ponudbo zanesljivega in udobnega načina potovanja do končne točke in nazaj. To je dolgotrajen proces.

Zakaj je MOL strogo proti širitvi avtocestnega obroča?

To je prepogosto zelo narobe uporabljen oziroma tolmačen pojem. Obstoječi avtocestni obroč je treba posodobiti, preoblikovati tako, da bo predstavljal smiselni dostop za vozila, ki nimajo druge izbire, kot da vozijo na območje znotraj obroča. To je zahteva Ljubljane. To ne pomeni nujno, da je MOL strogo proti širitvi avtocestnega obroča niti da je strogo za. Že prej navedeno. Širša cesta

pomeni več vozil, kar privede do povečanja prometnih potreb in novih zahtev za širitve cest. Začarani krog. Vsa vozila, ki pridejo v Ljubljano, nekje parkirajo. Že z vidika zagotovitve prostora za parkiranje večjega števila vozil v Ljubljani se račun ne izide. Ob pogoju, da smo zavezani zagotoviti udobne bivanjske razmere, ne gre. Zagotovitev udobnih bivanjskih razmer pomeni, da moramo imeti zatravljen prostor, drevesa, parke ... Imeti moramo šole, vrtce, zdravstvene domove ... Vse te ureditve zahtevajo velike površine. Parkino mesto po površini meri okoli

PROMETNO infrastrukturo je treba nadgraditi z inteligentnim sistemom za upravljanje prometa.

2,5 krat 5 metrov, na vsako parkirno mesto odpade tudi delež površine za dovoz oziroma izvoz vozila. Primerjajte površino enega parkirnega mesta z enim prostorom v vašem domu. Vozila so zelo požrešen porabnik prostora, tega pa ni na pretek. Ne gre. Zato Ljubljana nasprotuje rešitvam, ki se osredotočajo le na povečanje dotoka vozil v Ljubljano in ne ponujajo ničesar drugega.

Kakšna je prihodnost mobilnosti? Kakšna vozila bomo imeli, kakšen pogon bodo imela?

Zelo obširna tema, zelo veliko gradiva. Lastništvo vozila je v preteklosti, to je v času, ko je bil dostop do parkirnega mesta enostavnejši oziroma bistveno cenejši kot danes, pomenilo veliko stopnjo svobode posameznika. Ob zavedanju, da je zanesljivost prostega parkirnega mesta na cilju potovanja čedalje manjša, se večja delež posameznikov, ki ne razmišljajo o lastništvu vozila. Mobilnost v prihodnosti je zagotovo povezana z zagotovitvijo zanesljivega, udobnega in cenovno ugodnega načina potovanja, ne glede na cilj in čas potovanja. Katero prevozno sredstvo je to in kateri vir energije, ne vem. Verjamem, da bo vir energije vodik. Imeti osebno vozilo mi je zelo všeč, znotraj mesta pa je vse dosegljivo s kolesom in peš, malo širše območje mesta je dosegljivo z avtobusom. Zelo dolge poti je

enostavneje kot z avtomobilom opraviti z vlakom, letalom.

Sodelovali ste tudi pri projektu potniške postaje v Ljubljani. Mediji so pisali, da naj bi bil prvi del gradbenih del končan do božiča prihodnje leto. Je to realno?

Veliko aktivnosti se izvaja. Tudi v smislu realizacije gradnje. To ni projekt Mestne občine Ljubljana. Je projekt na območju mestne občine, nujen za Ljubljano.

Kateri del glavnega mesta je po vašem mnenju najbolj zanemarjen?

Kjerkoli se lahko najde kaj, kar bi lahko popravili. V smislu, da je kak del povsem zunaj razprave o možnostih, ne, takega dela ni. V smislu, da je zelo zanemarjen na pogled, je to najmanj en podhod pod Celovško cesto.

Pred leti sem prebral, da se v resnici najraje sprehajate po dolenjskih gozdovih ter se s skirojem vozite po ljubljanskih ulicah.

Zdaj sem Ljubljankanka. Odraščala pa nisem v Ljubljani. S skirojem po ljubljanskih ulicah je zelo enostavno in zato prijetno. V Ljubljani je veliko prijetnih točk. Zame sta najenostavneje dosegljiva Špica in Golovec.

Kakšen nasvet bi dali turistom, ki obiščejo Ljubljano?

Stari del mesta je treba prehoditi, nujen je tudi pogled od zgoraj navzdol. Zadostuje že pogled z gradu, še lepši je pogled s kakega drugega vrha.

Katere cilje bi uresničili, če bi bili ljubljanska županja?

Prometno infrastrukturo je treba nadgraditi z IT (*intelligent traffic*), inteligentnim sistemom za upravljanje prometa.

S čim se trenutno zavzeto ukvarjate?

Vse vsebine so povezane s posodobitvijo prometne infrastrukture. Vse je le košček tega, kar se vidi po Ljubljani.

Kje se vidite čez pet let?

V Ljubljani.

Hvala, ker ste si vzeli čas za naše bralce.
Žarko Hojnik

OŠ NARODNEGA HEROJA MAKSA PEČARJA

Sejem bil je živ

Na Osnovni šoli narodnega heroja Maksa Pečarja Črnuče smo 20. maja organizirali 20. pomladni sejem. Ta je naša posebnost, saj ga prirejamo od leta 1999. Namen je vedno enak: druženje, zabava, prikaz ustvarjalnosti učencev in zaposlenih. Hkrati zbiramo prispevke za izboljšanje standarda šole ali pomoč učencem pri šolanju. Letos smo zbrali sredstva za športno opremo, blazine v telovadnici na Dunajski. Sicer je bila največja želja učencev šolski bazen, ampak ta bo na vrsti kdaj drugič.

Naše dejavnosti so potekale v duhu teme sejma *Šport in igre*. Učenci so pripravili stojnice z izdelki, kot so rože, košarice, nakit, vaze, hoteli za žuželke, vrtavke in družabne igre. V naši kavarni v jedilnici je bilo mogoče dobiti sok, kavo, golaž in mojstrske sladice naših kuharjev. Obiskovalci so uživali ob spremljavi klavirske glasbe naših učencev. Za vogalom kuhinje so ponujali izvrstne vafle sedmošolcev in odlične piškote šestošolcev. Prodajali smo rabljene knjige, ki so jih darovali učitelji in starši. »Mladi zmaji« pa so ponujali vzgojne nasvete. Lahko ste si uredili frizuro, se naličili in si nalakirali nohte. Potekale so delavnice joge, tai chia, petanke ... Na turnirjih so učenci igrali nogomet, odbojko, med dvema ognjema, košarko in še kaj.

Društvo Planica je poskrbelo za smučarske skoke na mobilni skakalnici. Odvijale so se različne delavnice, na katerih ste lahko izdelovali ptičke, rože in družabne igre. Učili ste se lahko bobnanja, mečevanja, sestavljanja Rubikove kocke. Uživali ste lahko v nastopih učencev za starše, lutkovni predstavi 5. b. Nekateri so pobegnili v hišo pobega. Srečo ste lahko preizkusili z nakupom srečke, vsaka je bila dobitna. Odzvanjali so klepeti in nasmehi, kar je glavni namen našega sejma. Občutek imam, da smo ga vsi pogrešali in da nam je bilo v veselje prav to, da ga spet lahko organiziramo. Naj bo tako še naprej.

Za trud na sejm sem pohvalila vse učenke in učence, ki so se skrbno in prešerno pripravljali ter uresničili ta

FOTOGRAFIJI ANKA AŽMAN

dogodek. Posebno učence 7. a in 9. a, ki so pripravljali vafle in prodajali srečke. Zahvaljujem se zaposlenim, učiteljem mentorjem, kuharjem in tistim, ki so preštevali denar, pripravljali, pospravljali ipd.

Posebej bi se rada zahvalila članom organizacijskega odbora in vodji Mariji Kušenič za odlično organizacijo sejma. Zahvaljujem se tudi številnim donatorjem, med njimi so predvsem velikodušni starši naših učencev. Hvala za obisk prijateljem, društvom, ki so obogatili sejem, to so Dojo Ančnik, Društvo rezbarjev Trzin, Mladi zmaji, Gasilsko društvo Črnuče, društvo vaditeljev psov

Ambasadorji nasmeha, društvo Planica. Hvala vsem, ki ste za sejem kakorkoli prispevali, tudi z ročnimi deli, izdelki, darovanjem knjig, rastlin, materiala in denarja.

Zaslужili smo zelo veliko, 6975 evrov, vse bomo porabili za nakup šolske opreme za učence.

Predvsem pa hvala vsem za obisk. S sejmom potrjujemo pomembnost medsebojnega sodelovanja za dobro učencev in dejavnosti, ki jih zanje opravlja šola.

Zlatka Vlasta Zgonc, ravnateljica OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja

UPRAVLJANJE VEČSTANOVANJSKIH STAVB

Pravne osnove za dobro sodelovanje etažnih lastnikov z upravnikom

Z naraščanjem svetovne populacije se povečuje potreba po bivalnih prostorih. Z urbanizacijo ter pozidavo kmetijskih in drugih površin na drugi strani izginja naravno okolje, ki ni pomembno samo za ljudi, ampak tudi za druga živa bitja in organizme na Zemlji. Posledice se s čedalje pogostejšimi krizami, naravnimi in drugimi nesrečami kažejo tudi v draginji energentov in komunalnih storitev ter splošnem povečanju življenjskih stroškov. Če pri tem upoštevamo številna nesoglasja in celo kriminalne zgodbe o protipravnem okoriščanju v škodo etažnih lastnikov, je poznavanje pravnih osnov za dobro sodelovanje pri upravljanju večstanovanjskih stavb tako rekoč nujno za pregledno in pošteno upravljanje ter strpno in kakovostno bivanje. V prispevku so povzete le ključne vsebine o dobrem sodelovanju med etažnimi lastniki ter njihovem skupnem odnosu do upravnika in nepremičnine, ki je navsezadnje njihova lastnina.

RAZMERJE ETAŽNIH LASTNIKOV Z UPRAVNIKOM

Obvezne sestavine razmerja med etažnimi lastniki in upravnikom so urejene z zakonodajo, vendar je zakon šele prvi korak. Če na obeh straneh ni volje in znanja, da se zakon pravilno uresničuje v praksi, se bodo problemi, ki se pogosto končajo z neželenimi posledicami in škodnimi primeri, kopičili. Standard dobrega upravljanja za etažne lastnike in upravnika pomeni ureditev razmerja pri upravljanju skupnih delov v stavbah z več kot dvema etažnima lastnikoma in več kot osmimi posameznimi deli. Zakon določa, da je v takšnih stavbah obvezen upravnik, ki etažne lastnike zastopa kot dober gospodar z namenom zagotavljanja nemotenega obratovanja, vzdrževanja in ohranjanja bistvenih lastnosti večstanovanjske stavbe.

Dober gospodar ni samo pravni pojem, ampak tudi moralni oziroma etič-

ni standard, ki poleg zakonske dolžnosti narekuje upravniku, da v odnosu do etažnih lastnikov in skupnega premoženja ravna pregledno in pošteno, tako kot dober gospodar odgovorno ravna z lastnim premoženjem. Treba je dodati, da standard dobrega gospodarja zavezuje tudi lastnike nepremičnine, tako pri upravljanju skupne lastnine kot pri odnosu do sosedov, ki imajo praviloma enake pravice do mirnega uživanja svoje in skupne lastnine ter do kakovostnega bivanja. Okvirno gre za zadeve, o katerih se stranke praviloma sporazumejo s pogodbo, in zadeve, ki so obvezne po zakonu (*ex lege*), ne glede na to, ali so vpisane v pogodbo ali ne.

ODNOSI V STANOVANJSKIH SOSESKAH

Splošna ugotovitev je, da so v pogodbenih razmerjih tudi med solastniki določene omejitve. To pomeni, da lastniki pri uresničevanju oziroma uživanju lastninske pravice niso popolnoma »svobodni«. Meje ravnanja enega določajo predvsem pravice in svoboščine drugih solastnikov in celo (pod)najemnikov stanovanj. Zakon njihova razmerja le prepoznava kot pravno pomembna in jih sorazmerno varuje. To je pomembno zlasti v tesnih lastninskopravnih razmerjih, kot je skupnost etažnih lastnikov, v kateri se morajo lastniki posameznih delov zavedati omejitve medsosedskega prava, prepovedi medsosedskega vznemirjanja, odgovornosti za škodo, ki jo lahko povzročijo drugim etažnim lastnikom s svojim aktivnim ali pasivnim ravnanjem, in drugih obveznosti.

Kdor se še ni srečal s to problematiko, ima srečo, da živi v okolju kulturnih ljudi, ki so zmožni sami reševati medsosedska nesoglasja. Na splošno je tudi to področje sivo polje šikaniranja tihe večine, ki zaradi ljubelega miru prenaša, da ji, milo rečeno, samopašen sosed skače po glavi. Sem spadajo tudi zamolčani kriki družinskega nasilja,

nasilja nad otroki, ženskami in starejšimi v blokovskih naseljih. Zaradi tega imajo nekatera večja mesta v Evropi, kot je recimo Dunaj, posebne službe, ki se poleg policije, inšpekcijskih in socialnih služb oziroma pred nastankom najhujših posledic ukvarjajo s pomirjanjem in upravljanjem medsosedskih odnosov v stanovanjskih soseskah.

VZROKI ZA NEJEVOLJO IN ŠKODNE POSLEDICE

Pri nas je tako, da etažni lastniki večinoma ne poznajo dovolj svojih pravic in obveznosti, povezanih z upravljanjem, mirnim sobivanjem in kakovostnim življenjem v večstanovanjskih stavbah. Večina se vede tako, kot da so pristojnosti upravnikov enake pristojnostim nekdanjih stanovanjskih podjetij v času samoupravljanja. Ne organizirajo in se ne udeležujejo zborov lastnikov, zaradi česar so ti nesklepčni.

Prav tako je problematično ravnanje upravnikov, ki napačno vodijo formalne postopke odločanja. S tem povzročajo škodo in zmedo med etažnimi lastniki, vzrok pa je bodisi neznanje bodisi lastni interesi. O kriminalnem početju nekaterih ponudnikov storitev upravljanja v škodo etažnih lastnikov je kar nekaj podatkov v medijih in na svetovnem spletu.

Poseben vir težav je upravljanje rezervnega sklada. Namen tega sklada je dolgoročno in vzdržno zagotavljanje finančnih sredstev za prihodnje izdatke, ki nastanejo sčasoma, ko se objekt stara, ali ob izrednih škodnih dogodkih. Rezervni sklad je torej v funkciji dolgoročnega načrtovanja investicij z namenom ohranjanja vrednosti nepremičnine in kakovosti bivanja. Pogosto je za te storitve treba vplačati predjem izvajalcu. Zato upravnik niti nujnih popravil ne more naročiti brez zagotovljenih sredstev v rezervnem skladu, saj ne more niti ni dolžen zalagati denarja za etažne lastnike.

Jasmina Goleš Košir, univ. dipl. prav.

PGD ČRNUČE

Florjanova maša ob 110-letnici črnuških gasilcev

Štiriindvajsetega marca so bili španski šolarji na obisku pri črnuških gasilcih. Pred tem jih je v preddverju Kulturnega doma Črnuče sprejel predsednik sveta ČS Črnuče Žarko Hojnik. April je bil bolj umirjen, maja pa smo imeli črnuški gasilci številne aktivnosti.

Tretjega maja smo se z gasilci PGD Nadgorica udeležili Florjanove maše v naši župniji. Sedmega maja smo imeli občni zbor in hkrati zaznamovali 110-letnico delovanja črnuških gasilcev. Ponosni smo, da med poklicnimi in prostovoljnimi gasilci, kot tudi med krajanji, še vedno veljamo za enoto, ki vedno priskoči na pomoč. Devetega maja je zagorelo v proizvodnji podjetja Belinka Perkemija. V enem izmed stolpov, kjer poteka pralna linija topil v proizvodnji vodikovega peroksida, je nastala poškodba, ki je povzročila vzbuh topil. Pri gašenju požara smo sodelovala vsa prostovoljna gasilska društva sektorja Sever Gasilske zveze Ljubljana (šest društev), poklicni gasilci Gasilske brigade Ljubljana, industrijska gasilska enota Belinka, enota za podporo vodenju GZL in Ekološki laboratorij z mobilno enoto. Požar je bil hitro pogašen, posledic za okolje in okoliško prebivalstvo ni bilo.

Štirinajstega maja smo v sodelovanju z Gasilsko brigado Ljubljana, Gasilsko zvezo Ljubljana – enoto za podporo vodenju (EPV), Policijsko postajo Bežigrad, Prometno policijsko postajo PU Ljubljana, Mestnim redarstvom MOL, oddelkom za zaščito in reševanje MOL, Rdečim križem, AMZS, Ustvarimo Reševalni PAS na avtocestah in pobratenim PGD Zaplana izvedli dan odprtih vrat. Krajanom Črnuč smo prikazali naloge in opremo različnih služb, katerih naloga je skrbeti za njihovo varnost. Hkrati je v sodelovanju z Rdečim križem Ljubljana na dogodku potekala akcija Vrtiljak igrača, v okviru katere so otroci lahko darovali igrače ter jih zamenjali z drugimi igračami.

Osemnajstega maja smo ponovno gasili požar lesene barake na območju vrtičkov. Ob našem prihodu na kraj in-

tervencije je bil požar polno razvit, gorel je lesen objekt, velik približno 7 krat 4 metre.

Dvajsetega maja smo črnuški gasilci sodelovali na *Pomladnem sejmu* na Osnovni šoli Maksa Pečarja, kjer smo otrokom predstavili opremo v vozilih ter jim pokazali, kaj vse so se najmlajši gasilci že naučili, odkar hodijo na gasilske vaje.

Verjetno ste v zadnjih mesecih večkrat opazili vrvež pred gasilskim domom. Število mladih gasilcev se je s prihodom nove mentorice močno povečalo.

Tako imamo po dolgem času tudi med črnuškimi gasilci veliko nadobudnih gasilcev in gasilk, ki pridno vadijo vsak torek in četrtek pred gasilskim domom. Enaindvajsetega maja smo se z osmimi ekipami udeležili orientacijskega tekmovanja, ki ga organizira Gasilska zveza Ljubljana.

Kljub prihajajočemu poletju imamo črnuški gasilci polne roke dela. Pripravljamo se tudi na gasilsko veselico, ki bo po dveh letih premora 3. septembra. Že zdaj ste vsi lepo vabljeni.

Mina Dobravc, poveljnica PGD Črnuče

VODARNA JARŠKI PROD

V Ljubljani pijemo naravno pitno vodo

Na območje Črnuč doteka pitna voda iz vodarne Jarški prod, ki je umeščena v prostor južno od Brnčičeve ulice, od katere se proti Savi vije približno kilometer dolga cesta. Strnjena poselitev ob Cesti na Brod se najprej umakne obdelanim kmetijskim zemljiščem, ta pa nizkemu gozdu in grmičevju. Tu je podzemna voda v prodnih nanosih reke Save od nekaj metrov do 70 metrov globoko. Za preskrbo s pitno vodo podzemno vodo zajemamo v vodnjakih in črpamo iz podzemlja s potopnimi črpalkami. Vodarna Jarški prod s pitno vodo preskrbuje naselja ob Zasavski cesti do občine Dol pri Ljubljani. Iz vodarne se voda črpa tudi na desni breg Save, na območje Tomačevega, reko pa vodovod prečka pod mostom na Štajerski cesti. Ko se boste naslednjič sprehodili ob Savi pod mostom, pogledjte navzgor in preverite, kakšno rešitev so inženirji našli za prečkanje vodovoda prek reke.

Pitne vode iz vodarne Jarški prod ni treba pripravljati s tehnološkimi postopki, ker vir izpolnjuje zahteve za pitno vodo. Ustrezna finančna vlaganja v javni vodovodni sistem, ki vključuje omrežje, objekte in naprave, omogočajo ohranjanje ustreznega zdravstvenega in tehničnega stanja sistema. Preventivno dezinfekcijo zaradi večje varnosti uporabimo le, če se zgodi večja okvara na katerem od vodovodov večjih dimenzij, in v takšnih primerih obvestimo uporabnike.

Sistem obveščanja o motnjah na vodovodnih sistemih je naše pomembno komunikacijsko orodje, s katerim vas lahko 24 ur pred načrtovanimi vzdrževalnimi deli oziroma takoj, ko je to mogoče, v primeru nepredvidljivih vzdrževalnih del in prekinitve ali omejitve zaradi višje sile, o predvidenem času in trajanju prekinitve ali omejitve preskrbe s pitno vodo obvestimo prek SMS-sporočila oziroma e-pošte. Za prijavo v sistem obiščite www.vokasnaga.si/voka-elista-prijava, potrebujete številko odjemnega mesta, ki jo najdete na zadnjem računu.

Pri preskrbi s pitno vodo na preskrbovalnem območju vodarne Jarški prod lani nismo zaznali posebnosti. V okviru rednega notranjega nadzora je bilo na preskrbovalnem območju te vodarne izvedenih 256 rednih mikrobioloških nadzorov pitne vode in 67 rednih fizikalno-kemijskih, odvzeti so bili tudi štirje vzorci za občasno preizkušanje, v okviru tega se izvede nadzor širšega obsega parametrov v pitni vodi. Nadzor se v tem primeru izvede nad večjim številom mikrobioloških parametrov kot v okviru rednega nadzora (enterokoki), preverimo relevantne anorganske parametre (nitrati, kovine, skupna trdota ...) in organska onesnaževala, kot so pesticidi, topila, ostanki zdravil, hormonski motilci ... Štirje vzorci, odvzeti za redno mikrobiološko preizkušanje, so kazali neskladnost pitne vode zaradi indikatorskih parametrov, kot so koliformne bakterije in skupno število mikroorganizmov pri 37 stopinj celzija, vendar preseganje mejne vrednosti teh indikatorskih parametrov še ne pomeni nevarnosti za zdravje uporabnikov. V vsakem primeru ugotovljene neskladnosti pitne vode vedno proučimo, kaj bi lahko bil vzrok za odstopanja, po potrebi izvedemo ukrepe in učinkovitost ukrepov potrdimo s kontrolnim vzorčenjem. Če neskladnost pitne vode potrdimo po pritožbi uporabnikov v interni vodovodni napeljavi, uporabnikom podamo priporočila za vzdrževanje interne vodovodne napeljave.

Rezultate nadzora pitne vode do konca marca predstavimo v letnem poročilu o skladnosti pitne vode ter objavimo na spletni strani www.vokasnaga.si. Od leta 2005 na spletni strani objavljamo tudi rezultate občasnih preizkušanj. Letno poročilo in poročila o preizkusih najdete v rubriki *Kakšno vodo pijemo?*. Pripravili smo tudi aplikacijo, s katero lahko izrišete graf časovnega poteka poljubnega parametra v pitni vodi na preskrbovalnem območju, kjer živite, in preverite, kakšne koncentracije so v pitni vodi v daljšem časovnem obdobju ter ali so se zgodile kakršnekoli

spremembe. Vabimo vas, da si vsebine v rubriki *Kakšno vodo pijemo?* podrobneje ogledate.

Upravljalce vodovodnih sistemov, še prej pa pristojna ministrstva kot pripravljavce zakonodaje, letos čaka veliko dela. Do začetka prihodnjega leta imajo države članice EU obveznost, da prilagodijo zakonodajo s področja pitne vode spremenjeni direktivi o pitni vodi, ki je začela veljati januarja lani. V direktivi so uvedene mejne vrednosti in predpisani pogoji analitske metode za nekatera novodobna onesnaževala, za katera doslej formalne obveznosti spremljanja v okviru notranjega nadzora ali državnega monitoringa pitne vode v zakonodaji še ni bilo. Omeniti je treba, da se v Ljubljani že vrsto let zavedamo nevarnosti pojavljanja novodobnih onesnaževal v virih pitne vode ter jih spremljamo v okviru občasnih in internih preizkušanj, zato ta sprememba direktive na naše delo ne bo opazneje vplivala. Z zanimanjem spremljamo, kakšne obveznosti bo upravljavcem vodovodov naložila prihajajoča zakonodaja, saj direktiva nalaga državam članicam ukrepe za zmanjšanje vodnih izgub, ki so povezani z visokimi finančnimi vlaganji. Poleg tega bodo upravljavci vodovodov morali pristopiti (če že niso) k oceni tveganj ter pripraviti ukrepe za čim višjo stopnjo varnosti preskrbe v celotnem sistemu preskrbe s pitno vodo, od prispevnega območja do uporabnikove pipe. Tudi ta pristop smo v Ljubljani vpeljali v sistem preskrbe s pitno vodo že pred leti in naše vsakodnevno delo temelji na prepoznavanju tveganj in učinkovitem preprečevanju nepravilnosti, kjerkoli bi lahko karkoli šlo narobe, stalno pa izpopolnjujemo svojo pripravljenost na izredne dogodke, ki bi se lahko zgodili. Zagotovo je mogoče še marsikaj izboljšati.

Če smo vas z zapisom spodbudili k vprašanju, bomo nanje z veseljem odgovorili. Vprašanja, predloge in komentarje nam lahko pošljete na e-naslov vokasnaga@vokasnaga.si.
dr. Brigita Jamnik, JP Voka Snaga

NACIONALNA PREVENTIVNA AKCIJA

E-skiro sodi med lahka motorna vozila in ni igrača

Agencija za varnost prometa (AVP) je letos prvič uvedla nacionalno preventivno akcijo za večjo varnost voznikov e-skirojev. Potekala je od aprila, z namenom ozaveščanja o varni vožnji z e-skirojem in spoštovanja cestnoprometnih predpisov ter s tem izboljšanja varnosti cestnega prometa. Prometnih nesreč z udeležbo e-skirojev je vse več, najpogostejše so povzročitelji prav vozniki e-skirojev. Lani je bilo 109 prometnih nesreč, vozniki e-skirojev so jih povzročili kar 68. Največ nesreč se je zgodilo v mestih, med vzroki prevladuje neprilagojena hitrost. Vse težje so tudi posledice. Letos je bila žal tudi prva smrtna žrtev.

Univerzitetni klinični center v Ljubljani obravnava čedalje več primerov padca s skirojem in e-skirojem. Več je predvsem poškodb glave. Večina obravnavanih so otroci in mladostniki do 18. leta. Agencija za varnost prometa je izvedla terensko akcijo v petih večjih slovenskih mestih, tudi v Ljubljani, da bi dosegla čim več uporabnikov e-skirojev ter vplivala na njihovo varno vedenje v prometu. Neposredno je nagovorila skoraj 500 uporabnikov e-skirojev, jih opremila z gradivom in jim omogočila praktični preizkus.

Mladi so bili navdušeni predvsem nad poligonom, starejši pa nad akcijo ozaveščanja na splošno. Poleg tega je z medijsko akcijo in prek družbenih omrežij z novimi videovsebinami ozaveščala o nevarnostih pri vožnji z e-skirojem. Policija je v tem času poostreno nadzirala voznike e-skirojev. Pozorni so bili na uporabo ustreznih površin za njihovo vožnjo, uporabo čelade pri mladostnikih, vožnjo po pravi strani, hitrost, morebitno predelavo teh vozil ter uporabo mobitela in slušalk.

Direktor agencije za varnost prometa Jože Hribar je ob začetku nove nacionalne preventivne akcije poudaril: »E-skiroji so vse bolj razširjena in popularna oblika mikromobilnosti. Toda podatki kažejo, da ne sodijo med najbolj varna prevozna sredstva. Univerzitetni

FOTOGRAFIJE AVP

klinični center v Ljubljani se spoprijema z naraščanjem števila obravnavanih pri padcu s skirojem in e-skirojem. Med njimi naraščajo poškodbe glave. Večina obravnavanih so otroci in mladostniki do 18. leta, teh je bilo lani kar 64,4 odstotka. Zato premislite, ali je to res pravo

prevozno sredstvo za vašega otroka. Če se vseeno odločate za nakup e-skiroja za otroka, dobro premislite, kje in kako ga bo otrok uporabljal. Med skirojem in e-skirojem je velika razlika. E-skiro sodi med lahka motorna vozila in ni igrača. Zaradi konstrukcijskih lastnosti in manj-

NACIONALNA PREVENTIVNA AKCIJA

še stabilnosti ter dokaj visokih hitrosti je bolj nevaren za uporabnike. Njegova kolesa so majhna, občutljiva na neravnine in ovire na vozni površini, zato se lahko prej zgodijo padci. Nujno poskrbite za dosledno uporabo zaščitne čelade. Ne glede na to, da je obvezna do 18. leta, priporočamo uporabo vsem. Kar 63 odstotkov voznikov e-skirojev v času prometne nesreče doslej ni uporabljalo čelade. Vse voznike e-skirojev agencija za varnost prometa poziva k spoštovanju predpisov in posebni pozornosti na druge udeležence v prometu.«

KDO LAHKO VOZI E-SKIRO?

Ljudje, starejši od 14 let oziroma od 12. do 14. leta, če imajo kolesarsko izkaznico.

KJE LAHKO VOZIMO E-SKIRO?

Vozniki e-skirojev morajo voziti po površinah, namenjenih kolesarjem. Kjer teh površin ni, morajo voziti ob desnem robu smernega vozišča ceste v naselju, kjer je najvišja dovoljena hitrost vožnje do 50 kilometrov na uro. Pravila, ki veljajo za kolesarje, se smiselno upora-

bljajo tudi za voznike e-skirojev oziroma lahkih motornih vozil.

ZNATE UPRAVLJATI E-SKIRO?

Za varno vožnjo sledite navodilom za uporabo, ki jih je izdal proizvajalec e-skiroja. Z navodili se podrobno seznanite pred začetkom vožnje.

OBVEZNA OPREMA E-SKIROJA

Z vidika varnosti udeležencev je pomembno zakonsko določilo, da mora imeti voznik e-skiroja ponoči in ob zmanjšani vidljivosti na sprednji strani prižgan žaromet za osvetljevanje ceste, ki oddaja belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijsko svetilko, ki oddaja rdečo svetlobo. Na zadnji strani mora imeti nameščen rdeč odsevnik, na obeh straneh pa rumene ali oranžne bočne odsevnike.

NA E-SKIRO BREZ SLUŠALK IN MOBILNEGA TELEFONA

Vozniki e-skirojev naj med vožnjo ne uporabljajo slušalk ali mobilnega telefona, saj to odvraca pozornost od dogaja-

nja v prometu. Tako zlahka spregledajo pešca, otroka, starejšega udeleženca ali druge izpostavljene skupine udeležencev (invalidi, gibalno ovirani).

ALKOHOL NE SODI V PROMET

Tudi za voznike e-skirojev agencija za varnost prometa priporoča ničelno toleranco do alkohola v prometu. Le tako bodo lahko varni v prometu.

UDELEŽBA NA OBMOČJIH SKUPNEGA PROMETNEGA PROSTORA IN OBMOČJIH ZA PEŠCE

Agencija in policija opozarjata, da je največja možna previdnost nujna na območjih skupnega prometnega prostora, ki ga souporabljajo vsi udeleženci cestnega prometa skladno z načeli cestnega prometa. Vozniki morajo na območju skupnega prometnega prostora voziti tako, da ne ogrožajo pešcev. Na območjih za pešce lahko vozijo le z največjo hitrostjo pešca.

mag. Nina Kumerdej, odnosi z javnostmi AVP

PARK HEROJEV ČRNUČE

Spominska slovesnost in proslava državnega praznika ob dnevu upora proti okupatorju

FOTOGRAFIJE BOGOMIR TROHA

Ko smo se zbirali, je igral Pihalni orkester Bežigrad, proslava se je 20. aprila začela s slovensko himno. Na odprtju je pozdravil prisotne predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Črnuče Rudi Vavpotič in predal besedo gospodu Mihi Butari. Skozi preteklo zgodovino se je pokazalo, da sta suženjstvo in podrejenost narodov bogatim in vladajočim posameznikom namesto blaginje ustvarila v večini samo zlo. To je zapisal tudi razsvetljenski mislec Jean Jacques Rousseau v stavku, da človeka naredi pravičnega in močnega le svoboda. *Pesem o svobodi* je zapel Mešani pevski zbor (MPZ) Svoboda Črnuče pod vodstvom dirigenta Marka Tirana, nato pa še *Bohor je vstal*.

Ko 27. aprila praznujemo dan upora proti okupatorju, se spominjamo, da smo se štiri leta borili proti tujim vojskam in oblastnikom, ki so v šolah prepovedali slovenski jezik in uničevali slovenske knjige, naši domovini spremenili ime, streljali talce, zapirali domoljube ter izganjali slovenščino iz javne rabe.

Nato so se zvrstili deklamatorke in deklamatorji, učenke in učenci OŠ heroja Maksa Pečarja s Črnuč in članice ZB Črnuče. Nastopili so Gašper s *Kamenčkovo domovino* ter naši članici Lidija Bizjak in Marija Plazar s Kajuhovima pesmima *Naša pesem* in *Po tisoč letih*.

Hkrati smo zaznamovali praznik dela 1. maj, ki je v zgodovini delavskega

razreda povezan z bojem za pravice delavcev, za dostojno plačilo, zdravniško oskrbo, kulturo, za dovolj oddiha med delom in za dopust, za dostop do kulturnih prireditvev.

Učenki Lara in Sabina sta recitali pomladni pesmici *Metuljček* in *Bukev spet brsti*, flautistka Katarina in violinistka Ana pa sta zaigrali *Vrtiljak* skladatelja Jureta Robežnika.

Pevci MPZ Svoboda Črnuče so na zaključku zapeli še pesmi *Nismo se uklonili* in *Slovenec sem*, za udeležbo in sodelovanje se je vsem zahvalil predsednik Rudi Vavpotič, glasbeniki Pihalnega orkestra Bežigrad pa so nas pospremili proti domu z nekaj partizanskimi pesmimi. **Marija Milena Lešnjak**

DRUŽINSKO NASILJE

Koliko človečnosti še imamo kot družba?

Pred kratkim je slovensko javnost ponovno pretresla tragična novica o družinskem nasilju in umoru mlade ženske. Pred tem so pristojni državni organi storilcu, sicer partnerju umorjene, zaradi nasilja izrekli prepoved približevanja žrtvi. Dve uri pred umorom so jo obiskali policisti, da bi ocenili, ali storilec spoštuje odrejeni ukrep. Ne žrtev ne policisti niso zaznali razlogov za strah in tega, da bo partner prišel v hišo in žrtev tako hudo poškodoval, da bo kljub zdravniški oskrbi v bolnišnici umrla.

Ta primer je ponovno odprl vprašanje, zakaj ni bilo mogoče preprečiti najhujšega. Žrtev je pred umorom prijavila družinsko nasilje. Policija je o tem obvestila državno tožilstvo. Nasilnežu ni bil odrejen pripor, ampak milejši ukrep prepovedi približevanja. Po navedbah policije so policisti prepoved dnevno nadzirali. Pri tem niso zaznali, da bi storilec kršil prepoved približevanja ali kako drugače zbujal sum, da bo nadaljeval nasilje do tragičnega konca. Bi bilo mogoče tragedijo preprečiti, če bi imela policija več prepričljivih razlogov, da bi lahko državnemu tožilstvu utemeljeno predlagala, sodišče pa storilcu odredilo pripor? Ob upoštevanju vseh razsežnosti, zahtevnosti in tragičnih posledic tega primera, ne nazadnje zaradi dolžnega spoštovanja do žrtve, je namesto posplošenih ugibanj, ali so državni organi izčrpali vse možnosti, da bi preprečili najhujše, primerneje počakati na rezultat uradnih postopkov.

SKRB ZA VARNOSTNO KULTURO

Pri drugih odzivih, ki so v zvezi s tragedijo odmevali v javnosti, je bilo največ pozornosti namenjene sistemski podpori države in večjemu finančnemu vložku v preventivo. Za odgovor, kaj naj bi sistemski podpora države ob vseh zakonih in podzakonskih predpisih ter drugih splošnih aktih na področju preprečevanja nasilja v družbi pomenila, bi bila nujna natančnejša ocena. Če se omejimo na raven lokalne skupnosti, smo že v prejšnjih številkah glasila Četrtna skupnosti Črnuče povzeli

nekatera ključna vprašanja o delovanju policije in lokalnih ustanov v sistemu javne varnosti ter preprečevanju nasilja in kriminalitete v lokalnem okolju. Med drugim smo poudarili, kar v celoti velja tudi za preprečevanje in obvladovanje družinskega nasilja: ni dovolj, če se neki sistem, ki je v drugih državah morda celo uspešen, zgolj formalno prenese (prekopira) v domače okolje, nato pa se pričakuje, da bodo predpisi sami po sebi dovolj.

Ob formalnih pogojih je treba nenehno skrbeti za varnostno kulturo, kakovostne družbene odnose in odgovornost drug do drugega. Tu se odgovor na vprašanje systemske podpore države navezuje na vprašanje, komu bi bilo treba nameniti več finančnih sredstev in zakaj. Seveda bi bilo pri preprečevanju nasilja in umorov, zlasti ko gre za otroke, ženske, starejše in druge predstavnike šibkejših skupin, skrajno sprevrženo in nesprejemljivo barantanje s financami na eni in trpljenjem žrtev na drugi strani. Če pa to ugotovitev postavimo v

okvir učinkovitosti dosedanjega financiranja preventivnega delovanja različnih subjektov, je s tragično bilanco nasilja, vključno z najhujšimi kaznivimi dejanji zoper življenje in telo v družinskem krogu, legitimno vprašanje, katere aktivnosti kljub izdatnemu javnemu financiranju ne dajejo pričakovanih rezultatov.

Nedvomno je treba podpreti vsak pretehtan argument, vključno s povečanjem financiranja za učinkovito preprečevanje vseh vrst nasilja v družinskem in širšem družbenem okolju, zlasti ko gre za preprečevanje umorov ter drugih najhujših kaznivih dejanj zoper življenje in telo. Hkrati tragične posledice nasilja zahtevajo premislek, kdo vse je na tem področju resnično upravičen do večjih finančnih vložkov. Vse več je namreč razlogov, da nekateri načini mišljenja in delovanja pri tem očitno ne morejo več ponuditi uporabnih odgovorov in rešitev.

V dneh, ko je nastajal ta prispevek, je na Bledu potekalo 54. mednarodno srečanje Pena, pisateljev in njihovih združenj, na katerem so opozorili na propad globalne etike s čedalje hujšimi kršitvami človekovih pravic, skrajnim nasiljem in zločini po svetu. V zvezi s tem so pozvali k utrjevanju človečnosti za miroljuben in trajnostni družbeni razvoj sveta. V kontekstu tega prispevka se ob pozivih k sistemski podpori in večjih finančnih vložkih postavlja tako rekoč isto vprašanje, koliko stane oziroma koliko človečnosti še imamo kot družba in država pri preprečevanju nasilja in umorov v družinskem okolju. **mag. Bečir Kečanović**, Inštitut za razvoj vključujoče družbe

NASILJE V PARTNERSKIH ODNOSIH

Po podatkih policije je od 30 do 35 odstotkov ubojev in umorov na območju Slovenije storjenih v družinskem krogu. Po navedbah drugih virov, na katere se prav tako sklicujejo mediji, se pri nas v povprečju zgodi od pet do sedem takšnih umorov na leto. Pravijo, da je nasilje v partnerskih odnosih najpogostejši vzrok za prezgodnje smrti žensk pri nas. Posamezni primeri kažejo, da so poleg žensk žrtve umorov v družinskem krogu tudi druge osebe. V vseh pogledih trpijo otroci kot neposredne žrtve ali zaradi tega, ker so v danih okoliščinah z nasiljem ali umorom bližnjega trajno zaznamovani.

DRŽAVNI SIMBOL DAN SLOVENSKE ZASTAVE

Sedmi april je dan slovenske zastave. Gre za dan, ko je leta 1848 slovenski domoljubni študent Lovro Toman s somišljeniki prvič izobesil slovensko trobojnico v Wolfovi ulici 8 v Ljubljani. To je storil kot odgovor na izobešanje nemške zastave na stolpu ljubljanskega gradu, kar so storili nemški pripadniki Narodne garde. Namen izobešanja slovenske zastave in vsakoletne proslave je ohranjanje nacionalne identitete. Slovenska narodna zastava, belo-modro-rdeča tribarvnica, se je uveljavila leta 1848, v času narodnega preporoda. Takrat so Slovenci določili barve na podlagi barv grba dežele Kranjske ter jih predlagali v potrditev tedanji avstrijski administraciji. Triindvajsetega septembra 1848 je dunajsko ministrstvo za notranje zadeve barve, ki jih je določil že cesar Ferdinand leta 1836, potrdilo. Prvič so jo razvili slovenski študentje na Dunaju marca 1848, v času revolucionarnega vrenja. V Ljubljani so jo prvič izobesili na stavbi gostilne Zlata riba 7. aprila 1848. Proslavo ob dnevu zastave je društvo Heraldica Slovenica prvič pripravilo 7. aprila 1998, ob počastitvi 150. obletnice prvega izobešanja slovenske zastave. Od tega dne pripravijo slovesnost vsako prvo nedeljo po 7. aprilu. Spoštljiv odnos do države kažemo s spoštovanjem državnih simbolov. Slovenska zastava je poleg grba in himne eden od pomembnih simbolov Republike Slovenije, ki označujejo pripadnost domovini. To spoštovanje je izraz domoljubja oziroma ljubezni do Slovenije – pozitivne in plemenite vrednote, ki jo čutimo kot močen občutek pripadnosti in sobivanja. Domoljubje s seboj ne nosi nestrpnosti, temveč spoštovanje razlik med ljudmi in drugih narodov. Z ljubeznijo do domovine se nismo rodili, negujemo pa jo vse življenje. Prejmemo jo kot zgled od staršev in drugih vzornikov, na ta čustva pomembno vpliva tudi izobraževalni sistem. Lahko imamo različne interese, konjičke, želje ali ambicije, imamo pa le eno domovino. In ta je – tako kot njena zastava – svetinja. **Ž. H.**

VABILO

KUD Svoboda Črnuče vabi na tradicionalno proslavo dneva državnosti, ki bo 22. junija ob 19.30 v dvorani Kulturnega doma Črnuče. Obiskovalce bo nagovoril predsednik sveta ČS Črnuče Žarko Hojnik, v večinoma glasbenem programu bodo sodelovali oba pevka z bora Medis KUD Svoboda Črnuče, vokalni skupini Domen in Fijolice MKUD Ivan Carter kvartet klarinetov Godbe ljubljanskih veteranov. Proslava je del kulturnega programa ČS Črnuče.

Jože Osterman

VOKA SNAGA REŠEVANJE SMETARSKIH ZDRAH

Na pobudo odgovornih v JP Voka Snaga in predstavnikov ČS Črnuče je 12. maja pri ekološkem otoku na Izletniški ulici na Črnučah potekala predstavitev rešitve dolgotrajne problematike z zabojniki za smeti in ekološkim otokom na začetku Izletniške ulice.

Obstoječa javna cesta (Izletniška ulica) ne izpolnjuje tehničnih pogojev za vožnjo komunalnih vozil, zato je z dokumentom št. 354-554/2010-2, z dne 13. 5. 2010, pristojni organ MOL OGDG določil uporabnikom Izletniške ulice prevzemno mesto za odvoz odpadkov ob Dunajski cesti.

FOTO ŽARKO HOJNIK

Stanovalci Izletniške ulice bi, kot je navedeno v dopisu, morali imeti zabojnike na zbirnem mestu na zasebnem zemljišču – pri svojih hišah. Na dan odvoza odpadkov bi jih morali postaviti ob Dunajsko cesto. Ker večina stanovalcev ne vrača zabojnikov na zbirno mesto, sta predstavnika JP Voka Snaga predlagala, da bi zabojnike ponovno namestili ob posamezne stanovanjske objekte. Uporabnikom, ki imajo skupno zbirno mesto, pa bi dodelili individualne zabojnike. Zaradi nedostopnosti za smetarsko vozilo bi skladno z odlokom o zbiranju komunalnih odpadkov v Mestni občini Ljubljana enkrat na leto vsem uporabnikom Izletniške ulice dostavili tipizirane vrečke za posamezne vrste odpadkov, ki bi jih na dan za odvoz (enkrat na tri tedne, vrečke z biološkimi odpadki pa tedensko) dostavili na dogovorjeno prevzemno mesto ob Dunajsko cesto.

Ekološki otok (zabojnika za papir in steklo) bi prestavili na lokacijo zbiralnice, kjer so že urejeni betonski podstavki ob Dunajski cesti, pri začetku Okrogarjeve ulice. Predlog sprememb je bil posredovan na pristojni oddelek MOL. Če se bodo s predlogom strinjali tudi MOL, OGDG in JP Voka Snaga, bodo stanovalce obvestili o novem načinu zbiranja odpadkov in predstavitvi ekološkega otoka, jim dostavili zabojnike ter tipizirane vrečke.

Marija Rutter, JP Voka Snaga

PRIZNANJA ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV LJUBLJANA

BRONASTI PISKAČ HELENI LAMPE, ČASTNA LISTINA DRUŠTVU OB 90-LETNICI

Ljubljanska zveza, ki od vseh slovenskih zvez kulturnih društev pod svojo streho združuje največ društev, je v drugi polovici maja po dveh letih ponovno v živo podelila priznanja najpriazdevnejšim ljubiteljskim kulturnikom. Črnučani so v zgodovini teh priznanj kar bogato prisotni, kar nekaj članic in članov črnuških društev je že prejelo ta priznanja. Tudi letos sta od šestih podeljenih kar dve priznanji romali v naš kraj.

Bronasto priznanje je prejela Helena Lampe za dolgoletno delo v društvu KUD Svoboda Črnuče, ki mu lahko prištejemo še angažma v Medžimurskem kulturnem društvu Ivan Car. Leta 1985 se je včlanila v Svobodo in od takrat do danes deluje na več področjih. Prepeva v mešanem in ženskem pevskem zboru Medis, pleše v folklorni skupini Črnučan' (sekcija je bila ustanovljena leta 2015), je predsednica ženskega pevskega zbora. Njena skrb so tudi uniforme za pevce in pevke. Večkrat je poskrbela, da so pridobili finančna sredstva in dali izdelati nova oblačila. Pripravlja in vodi vso dokumentacijo, ki je povezana s financiranjem dejavnosti, pravočasno priskrbi pevcem notno gradivo, da so pevske vaje kakovostno opravljene. Od leta 2014 do 2018 je bila aktivna zunanja članica odbora za šport in kulturo v ČS Črnuče, nato pa leto in pol predsednica odbora za prireditve in programe pri svetu ČS Črnuče. Častno listino za dolgoletno delovanje v ljubiteljski kulturi je prejela tudi črnuška Svoboda, ki letos praznuje 90-letnico obstoja. Društvo bo 17. junija ob 19.30 proslavilo obletnico v dvorani črnuškega kulturnega doma, priznanja bo pred do-

mačim občinstvom (ponovno) izročil predsednik ZKD Ljubljana Tomaž Simetinger. Vabimo vas, da se udeležite prireditve.
Jože Osterman

Helena Lampe iz rok predsednika ZKD Ljubljana Tomaža Simetingerja in predsednika žirije Lojzeta Adamljeta prejema bronasto priznanje.

V SPOMIN

FRANC ULES (1932–2022)

Pri 90 letih se je, maja letos, za vedno poslovil Črnučan Franc Ules. V Črnučah je živel od leta 1971. Rojen je bil 1. februarja 1932 v Hajdošah pri Ptuj, a se je kot štajerec od leta 1950 prišteval med Ljubljančane. Pa ne le zato, ker je takrat začel študirati na ljubljanski fakulteti za gradbeništvo in geodezijo, temveč tudi zato, ker je bilo odtlej njegovo delo in življenje tesno povezano s tem mestom.

Neprekinjeno delo v mestni in kasneje v nekdanji krajevni ter zatem črnuški četrti skupnosti ga je že leta 1956 opredelilo kot izjemnega človeka. Takrat je namreč končal fakulteto ter se kot diplomirani geodet zaposlil na Geološkem zavodu Ljubljana. Glavnemu mestu in mestnemu urbanizmu se je posvetil leta 1961, ko se je zaposlil na novoustanovljenem Okrajnem zavodu za urbanizem. Zavod je tistega leta dobil prvo veliko nalogo – izdelavo generalnega urbanističnega plana Ljubljane (GUP). Prvi direktor Marko Šlajmer je za to nalogo oblikoval delovno ekipo mladih strokovnjakov različnih usmeritev, med katerimi je bil tudi Ules. GUP so dokončali konec leta 1965, na mestnem svetu je bil potrjen 4. februarja 1966. To je bil prvi povojni urbanistični načrt Lju-

bljane, ki je nato desetletja usmerjal prostorski razvoj. Zavod za družbeni razvoj Ljubljane se je leta 1981 preoblikoval in iz njega je nastal Zavod za izgradnjo Ljubljane (ZIL). V njem je Franc Ules kot prvi direktor prevzel takratni tozdr Urbanizem LUZ. Dve leti kasneje je postal pomočnik glavnega direktorja ZIL za strokovne zadeve. Tam je ostal do leta 1990.

Od upokojitve leta 2000 je honorarno delal na MOL pri urejanju zemljišč. Tako mu je ostalo dovolj časa, da se je še bolj posvetil delu v ČS Črnuče, kjer je bil aktiven od leta 1972. Tistega leta ga je za pomoč pri delu v kraju bivanja nagovoril takratni predsednik KS Črnuče – Nadgorica Silvo Pajk.

Najprej je bil strokovni sodelavec sveta krajevne skupnosti, nato tudi njegov član. Na rednih volitvah svetnikov v svet ČS Črnuče 22. oktobra 2006 je bil na listi LDS izvoljen za svetnika.

Do zadnjega je sodeloval tudi pri projektih sveta ČS Črnuče in pred javno predstavitev prostorskega akta 26 Brnčičeva jug 6. aprila posredoval pisne pripombe in predloge.

Takega ga bomo ohranili v nepozabnem spominu.

Žarko Hojnik

POLICIJSKO POROČILO

VARNOSTNI DOGODKI NA OBMOČJU ČRNUČ

Policistke in policisti bežigradske policijske postaje so od začetka leta do sredine maja na območju Črnuč imeli polne roke dela. Obravnavali so 19 tatvin po 204. členu kazenskega zakonika (KZ), 15 velikih tatvin po 205. členu KZ, tri zatajitve po 208. členu KZ, nasilje v družini po 191. členu KZ, 17 poškodovanj tuje stvari po 220. členu KZ, dve grožnji po 135. členu KZ, eno zlorabo bančne kartice po 247. členu KZ in en napad na informacijski sistem po 221. členu KZ (*Kdor neupravičeno vstopi ali vdre v informacijski sistem ali kdor neupravičeno prestreže podatke ob nejavnem prenosu v informacijski sistem ali iz njega, se kaznuje z zapornikom do dveh let.*)

Obravnavali so tudi 296 kršitev cestnoprometnih predpisov.

Kršiteljem so izdali 217 plačilnih nalogov. Na ljubljansko okrajno sodišče so poslali 14 obdolžilnih predlogov. Izrekli so 11 opozoril ter izdali sedem obvestil o prekršku. Obravnavali so tudi 33 prometnih nesreč, od tega osem s telesnimi poškodbami, v preostalih je nastala le gmotna škoda. Največ prometnih nesreč se je zgodilo zaradi neprilagojene hitrosti in neupoštevanja pravil prednosti.

Obravnavali so tudi 13 primerov kršitve javnega reda in miru. Kršiteljem so vročili plačilne naloge.

Zasegli so tudi pet prepovedanih drog, zoper kršitelje pa uvedli postopek o prekršku.

Aleksandra Golec, samostojna policijska inšpektorica, predstavnica za odnose z javnostmi

POŽAR V TOVARNI BELINKA

OKOLJE NI ONESNAŽENO, DOGODEK NI VPLIVAL NA OBDELOVALNE POVRŠINE

Deset dni po požaru v proizvodnji podjetja Belinka Perkemija v Šentjakobu je družba sporočila, da pri analizi Ekološkega laboratorija z mobilno enoto (ELME) v okviru Instituta Jožef Stefan (IJS) niso zaznali onesnaženosti zraka ali vode blizu tovarne. Dogodek ni negativno vplival na obdelovalne površine in pridelke lokalne skupnosti. Podjetje je v fazi odprave posledic izrednega dogodka in rednega remonta. Ponovni zagon proizvodnje je bil predviden v začetku junija. Po opravljenih meritvah ter vzorčenju vode v potoku Štokalca in zraka na območju 400 metrov od tovarne je ELME izdal poročilo. V zraku okoli potoka niso zaznali kemikalij ali drugih nevarnih snovi. Koncentracija topnih snovi v zraku je bila prenizka, da bi jo lahko zaznali analitični instrumenti. Voda v potoku je bila čista, na površini je bila pena, saj so požar pogasili z gasilno biološko razgradljivo peno. Zabeleženi parametri so pokazali, da voda ni onesnažena s kemikalijami. Pena za gašenje požara ni strupena in se raztopi na zraku in svetlobi. Iz ELME so sporočili, da požarna voda iz tovarne Belinka ne onesnažuje reke Save. Na splošno so v ELME ocenili, da lokalno penjenje potoka ne bo vplivalo na okolje na območju Šentjakoba. Vsa požarna voda je bila varno zbrana v bazenu požarnih vod. V prvih dneh po izrednem dogodku je bilo v zraku čutiti še nekaj vonja, vendar to ni vplivalo na zdravje in

okolje. Kasneje je vsebino bazena požarnih vod varno zbral in odstranil uradni in pooblaščen odstranjevalec. Ker je podjetje v fazi remonta, je možno, da so sosedje zaznali običajne vplive delovnih postopkov (vonj, hrup). Podjetje izvaja dnevni monitoring potoka Štokalca, tudi ob sobotah in nedeljah. Proizvodnja v tovarni Belinka je bila ustavljena 9. maja. Podjetje je zdaj v fazi odprave posledic izrednega dogodka in rednega letnega remonta. Od začetka remonta prihajajo na delo vsi proizvodni delavci. Delavci v splošnih službah od izrednega dogodka delajo brez prekinitev.

Vodstvo podjetja Belinka Perkemija je v dneh po izrednem dogodku proaktivno nagovorilo lokalno skupnost. Na srečanjih s predstavniki četrtne skupnosti, občine, župnikom krajevne župnije ter predstavniki gasilskih društev, krajevnega društva upokojenecv in vrtca je vodstvo predstavilo najnovejša poročila o vplivu izrednega dogodka ter odgovarjalo na njihova vprašanja in skrbi. Postopek inšpekcijskega nadzora ministrstva za okolje in prostor še poteka, zato vzrok za izredni dogodek še preiskujejo. Prav tako ocena škode še ni v celoti dokončana.

Matjaž Maške, Belinka

RAZVEDRILLO

ŠALE

Pri mesarju:

Dajte mi kilogram perutničk!

Piščančjih?

Dajte mi telečje, če jih imate.

.....

Moški pri 25 radi igrajo nogomet, pri 50 tenis, pri 60 golf. Ste opazili, da so z leti žogice čedalje manjše?

.....

Pozimi greš na večerni sprehod in imaš v žepu nov telefon za 1000 evrov. Na tleh je poledica in hop, padeš kot pingvin. Slišiš, da je nekaj počilo, in moliš, da je šel kolk in ne telefon.

.....

Potrebujem pomoč. Kupil sem morske prašičke. Zdaj pa mi, ko jih dam v akvarij, vsak po nekaj minutah pogine. Je mogoče, da imam premalo slano vodo? Hvala za odgovor.

.....

Zajček medvedu: Imaš jagode?

Medved: Nimam!

Zajček spet: Imaš jagode?

Medved: Rekel sem, da jih nimam!

Zajček ne odneha: Imaš jagode?

Medved: Še enkrat me vprašaj po jagodah, pa te bom pribil na drevo!

Zajček: Imaš žeblje?

Medved: Nimam!

Zajček: Kaj pa jagode?

.....

Stal je pod mojim balkonom, sem mislila, da mi bo izpovedal ljubezen. Potem sem ugotovila, da lovi moj wifi.

.....

Pravijo, da iz prahu nastaneš in v prah se povrneš. Zato ne brišem prahu. Kaj pa, če je kdo, ki ga poznam?!

.....

Če že nočete poslušati nasvetov zdravnikov, naj vam razloži električar: Bolje izolacija kot ozemljitev.

.....

»Si slišal, da Gorenjci ne marajo mastne hrane?«

»Ne. Zakaj pa ne?«

»Ker o njih kroži že preveč mastnih šal, pa bi si s hrano samo še dodatno pokvarili prebavo.«

.....

Hči predstavi fanta, študenta teologije, očetu.

Ta ni ravno navdušen in začne z neprijetnimi vprašanji: »Kako jo boš pa vzdrževal, veš, kako potratna je?«

»Bo že kako, pa bog nama bo pomagal.«

Zvečer vpraša hči očeta: »Kakšen se ti zdi?«

»Ma vseč mi je, da me ima za boga!«

.....

Ko je Angela Merkel obiskala Ljubljano, se je srečala z županom Zoranom Jankovičem.

Janković: »Ne sprašujte me ničesar v nemškem jeziku.«

Merkel: »Was?«

Janković: »Ja, mene.«

.....

Medicinska sestra sprejme pacienta za operacijo in ga pripravi.

Na vprašalniku sledi vprašanje: Kdo je vaš operater?

Pa pravi pacient: Telekom. Zakaj vas to zanima?

.....

Turist na ogledu v narodnem parku občuduje ogromne skale.

»Le od kod so prišle?«

Vodič pravi:

»Ledenik jih je prinesel.«

»Kje pa je ledenik?«

»Šel je nazaj po več skal.«

SUDOKU

		4				8		
	6	9	4		3	1	2	
2	7						4	6
	3		2		9		8	
				5				
	8		3		7		1	
4	9						7	8
	5	6	8		2	4	3	
		3				6		

		9				8		
			2	9	6			
	1			7			6	
5	3		7		1		8	2
7		6	8		2	4		3
1	8		9		4		7	5
	7			2			9	
			3	4	9			
		5				2		

1	5	9	4	7	6	8	2	3
6	8	4	2	1	8	9	5	7
8	7	2	5	3	9	1	6	4
2	1	6	7	4	5	8	9	3
3	9	7	8	5	1	2	4	6
4	8	5	6	9	2	7	3	1
9	4	8	1	6	5	8	7	2
7	2	1	3	8	4	9	6	5
5	6	8	9	3	7	2	1	4

9	8	2	7	8	1	5	4	6
8	5	7	6	4	3	9	2	1
4	6	1	5	2	9	8	7	3
5	7	4	3	6	2	8	1	9
3	8	6	1	9	7	4	5	2
2	9	5	8	7	4	1	3	6
6	9	5	8	7	4	1	3	2
1	4	6	9	2	7	5	8	3
7	8	2	1	3	5	6	4	9

RECEPT

DOMAČA MARINADA ZA MESO NA ŽARU

Namesto da bi ga vrgli na žar brez začimb ali samo s soljo in poprom, pravi gurmani meso na žaru marinirajo – na primer z začimbno mešanico BBQ, ki jo lahko enostavno pripravite doma.

Nekoč so meso marinirali, da je bilo bolj trpežno, danes pa ga večinoma natrejo z začimbami, da je bolj mehko in okusno. Tako imenovana začimbna mešanica za žar (*BBQ rub*) v kombinaciji z olivnim oljem ali gorčico ustvari nekoliko intenzivnejšo aromo. Mešanica je primerna za vse vrste jedi na žaru in je zelo enostavna za pripravo.

SESTAVINE ZA MARINADO

- 0,5 žličke morske soli
- 1,5 žlice kumine
- 1,5 žlice gorčičnih semen
- 1,5 žlice kajenskega popra
- 1,5 žličke česna v prahu
- 1,5 žlice črnega popra
- 1,5 žličke dimljene paprike
- 1,5 žlice dimljenega čilija jalapeño
- 3 žlice sladke paprike
- 3 žlice surovega trsnega sladkorja

Grobe začimbe, kot so sol, gorčica, poper v zrnu in trsni sladkor, dajte v možnar in jih drobno strite. Nato jih zmešajte s preostalimi sestavinami. Dodajte malo olivnega olja in marinado natrite po mesu.

Nasvet: V povprečju potrebujete eno ali dve žlici marinade na 250 gramov mesa.
Dober tek!

Panasonic
PREMIUM KLIMATSKA NAPRAVA
— ETHEREA —

OHLAJEN IN ČIST ZRAK
NA NADMORSKI VIŠINI VAŠEGA DOMA.

Več na: www.veto.si
in tel. 041 902 472

- tehnologija **nanoeX** proti bakterijam in virusom v zraku ter na površinah
- stilska dovršenost
- pametno upravljanje
- **A+++**

veto
Group